

Список використаної літератури:

1. Федорова Ю. В. Емоційний інтелект менеджерів як додатковий актив організації. *Управління економічними системами та процесами в умовах глобалізаційних трансформацій* : колективна монографія за ред. д.е.н., проф. Прохорової В. В. – Х.: Видавництво Іванченка І. С., 2020. С. 143-151.

2. Федорова Ю. В. Емоційний капітал менеджера як джерело доходів підприємства. *Науковий погляд: економіка та управління*. 2020. № 2 (68). С.164-170.

*Кузьменко О.М., к.е.н., доцент,
доцент кафедри теоретичної та прикладної економіки,
Державний університет інфраструктура та технологій, м. Київ*

*Стрілок І.І., к.е.н., доцент,
доцент кафедри теоретичної та прикладної економіки,
Державний університет інфраструктура та технологій, м. Київ*

УДОСКОНАЛЕННЯ ФУНКЦІОНУВАННЯ ФОРМ МІЖНАРОДНИХ ЕКОНОМІЧНИХ ВІДНОСИН В УМОВАХ СТАЛОГО РОЗВИТКУ

Умови сталого розвитку вимагають перегляду та вдосконалення форм міжнародних економічних відносин, з метою забезпечення збалансованого соціально-економічного зростання, захисту навколишнього середовища та вирішення глобальних проблем. Це вимагає комплексного підходу, що враховує різні аспекти спільних зусиль країн-учасниць.

До ключових сфер, які потребують вдосконалення належать: торгівельна політика; інвестування та фінансування; міжнародне співробітництво та технологічний обмін.

Міжнародна торгівля може мати як позитивний, так і негативний вплив на сталий розвиток. З одного боку, міжнародна торгівля сприяє ефективному глобальному споживанню ресурсів, стимулює економічне зростання та покращує соціальний добробут, шляхом передачі товарів і послуг для задоволення регіонального попиту та збереження місцевих ресурсів [1]. Порядок денний у

сфері сталого розвитку на період до 2030 року визначає міжнародну торгівлю як «рушій інклюзивного економічного зростання та скорочення бідності, який сприяє просуванню сталого розвитку» [2]. Тому особливу увагу слід приділити: розвитку торгівлі за «зеленими» угодами (зниження митних бар'єрів для «зелених» товарів, стимулювання інвестицій у сталі проекти та спільну розробку «зелених» технологій); вуглецевому ринку (продавати і купувати квоти на викиди парникових газів, прикладом такого ринку є Європейська система торгівлі квотами на викиди); системі сертифікації та маркування (дозволяє споживачам розрізняти сталі продукти та полегшує торгівлю ними, допомагає стимулювати виробництво та споживання більш сталих товарів) тощо.

З іншого боку, міжнародна торгівля може також негативно впливати на екологічний та соціальний добробут, збільшуючи витік вуглецю, втрату біорізноманіття, вирубку лісів та поглиблюючи екологічну та соціально-економічну нерівність між розвиненими країнами та країнами, що розвиваються.

Таким чином, необхідно сприяти впровадженню політики сталої торгівлі [3], яка надає пріоритет екологічним та соціальним аспектам (зниження торговельних бар'єрів для екологічно чистих продуктів і послуг, просування практики сталого виробництва та споживання, а також інтеграцію критеріїв сталого розвитку в торговельні угоди).

Останніми роками зростає визнання необхідності узгодження інвестиційної та фінансової діяльності з цілями сталого розвитку. Тобто відповідального інвестування, яке відкрито визнає важливість для інвестора екологічних, соціальних та управлінських принципів (ESG), а також довгострокового розвитку та стабільності ринку в цілому [4]. Рух до відповідального інвестування та фінансування відбувається на різних рівнях – від індивідуальних інвесторів до корпоративних гігантів, пенсійних фондів, фінансових установ та державних органів. Це створює потужний імпульс для розвитку нових інструментів і

підходів, що сприяють сталому розвитку, таких як «зелені» облігації, соціальні інвестиції, позитивні екологічні критерії та інші механізми.

Однак, щоб забезпечити ефективне функціонування відповідального інвестування та фінансування, потрібно вирішити деякі проблемні питання, одним з яких є відсутність стандартизованих підходів та метрик для оцінки сталості та впливу інвестицій. Це ускладнює порівняння та оцінку різних проєктів та портфелів з точки зору сталого розвитку. Необхідно підтримувати розвиток регуляторного середовища, яке сприяє відповідальному інвестуванню та фінансуванню. Запровадження механізмів заохочення, таких як податкові пільги або фінансові стимули для сталого інвестування, може сприяти збільшенню обсягів капіталу, що інвестується у сталі проєкти.

Удосконалення форм функціонування міжнародного співробітництва та технологічного обміну в умовах сталого розвитку є ключовим аспектом досягнення глобальних цілей сталості. Зростаючий глобальний обмін технологіями, знаннями та інноваціями відкриває можливості для вирішення глобальних викликів, таких як зміна клімату, енергетична нестабільність, нерівномірність розвитку та інші проблеми, що стоять перед світом.

Важливим завданням є створення сприятливого середовища для обміну та передачі технологій. Сюди можна віднести: зниження бар'єрів для доступу до технологій, спрощення ліцензування, передачу ноу-хау і засобів виробництва, а також спільні дослідження і розробки. Важливо, щоб така передача технологій була справедливою, забезпечувала взаємну вигоду і враховувала потреби країн, що розвиваються.

Процес удосконалення форм міжнародних економічних відносин не є одноразовим заходом, а є постійним процесом адаптації та розвитку. Він вимагає безперервного коригування політик, створення нових інструментів і механізмів, а також змін у сприйнятті та підходах до економічної діяльності. А також

узгоджених зусиль урядів, міжнародних організацій, наукових установ, бізнесу, суспільства та інших зацікавлених сторін. Забезпечення прозорості, відкритості та широкого залучення різних акторів сприятиме більш успішній реалізації сталого розвитку через міжнародні економічні відносини.

Список використаної літератури:

1. Xu, Z., Li, Y., Chau, S.N. et al. Impacts of international trade on global sustainable development. *Nat Sustain* 3, 964-971 (2020). <https://doi.org/10.1038/s41893-020-0572-z>.
2. Trade. URL: <https://sustainabledevelopment.un.org/topics/trade>.
3. Sustainable development. An official website of the European Union. URL: https://policy.trade.ec.europa.eu/development-and-sustainability/sustainable-development_en.
- 4 What is responsible investment? URL: <https://www.cisl.cam.ac.uk/business-action/sustainable-finance/investment-leaders-group/what-is-responsible-investment>.

*Tetiana Obydiennova,
PhD of Economics, Associate Professor,
Associate Professor of the Department of Economics and Management,
Ukrainian Engineering Pedagogics Academy, Kharkiv*

*Andrii Leshchenko,
applicant at the third (educational and scientific) level of higher education,
Ukrainian Engineering Pedagogics Academy, Kharkiv*

MODELS OF IN-COMPANY PROFESSIONAL EDUCATION

The analysis of the problem of in-house professional education is due to its insufficient development in theory and practice, the vagueness of the concept, the legal status of "in-house education", the increased requirements of socio-economic development and the educational order of employers. A study of the state of the problem of in-house vocational education showed that in most modern business organizations